

Betreft: Position Paper t.b.v. het rondetafelgesprek Handelsregisterwet op 11 april 2019

Introductie

Company.info is een Nederlands bedrijf dat dienstverlening aanbiedt op het gebied van bedrijfsinformatie. Company.info structureert, verrijkt en ontsluit informatie over bedrijven (zie een uitgebreid bedrijfsprofiel in de bijlage). Officiële handelsregisterinformatie is daarbij een belangrijke grondstof die wordt verrijkt en veredeld met aanvullende data en inzichten. Met haar innovatieve, diensten is Company.info zo een toonvoorbeeld van een mooi bedrijf dat is voortgebracht vanuit de Nederlandse kenniseconomie. Het business model van Company.info is dan ook helemaal in lijn met de gedachte achter hergebruik van overheidsinformatie en open data: overheidsdata als basis voor nieuwe producten en diensten.

In deze hoedanigheid is Company.info grootafnemer van handelsregisterinformatie. Met veel genoeg overigens. De kwaliteit van de handelsregisterinformatie is, zeker in vergelijking met landen om ons heen, hoogstaand. Wij betalen hier dan ook graag voor (zolang voor alle afnemers maar dezelfde condities gelden). Dienstverleners zoals Company.info vertegenwoordigen daardoor 29% van de omzet uit handelsregisterinformatie¹ en spelen dus een belangrijke rol in de financiering van het handelsregister.

De laatste jaren zien we echter een aantal zorgelijke ontwikkelingen waarbij de KVK zich steeds meer ondernemend en naar ons toe concurrerend opstelt. De producentenstatus en het voorbehoud databankenrecht zouden voor de KVK een summum vormen binnen deze koers. In dit memo lichten we graag toe binnen welke context de discussie over het databankenrecht moet worden geplaatst en waarom het onwenselijk is om de nieuwe Handelsregisterwet ongewijzigd aan te nemen.

Zorgelijke ontwikkelingen

Het gaat wringen als de KVK niet alleen de kwaliteit en actualiteit van het handelsregister bewaakt, maar zelf ook een ondernemende rol ambieert door diensten aan te bieden waarmee zij rechtstreeks concurreert met de markt. Steeds vaker lijkt de KVK in deze richting van monopolisering van gebruik en doorontwikkeling van handelsregisterinformatie te bewegen. Enkele voorbeelden:

1. Het organiseren van pilots voor productontwikkeling met grootzakelijke klanten, zoals de reeds ruim twee-jaar-durende 'signaalservice pilot' waarin realtime handelsregister-wijzigingen worden doorgegeven. Company.info en andere business intelligence dienstverleners zouden hier graag aan meedoen, maar krijgen – ondanks herhaaldelijke verzoeken – geen toegang;
2. Het ontwikkelen van commerciële producten, apps en technische distributiekanaalen die niet nodig zijn voor de uitoefening van de wettelijke taak en die al door marktpartijen worden aangeboden (zoals marktselectie/marktbewerkingsoplossingen en bestandsvergelijkingen);
3. Het per 1-1-2018 zonder duidelijke motivering afschaffen van de staffelkorting, die met name aantrekkelijk was voor grootafnemers zoals Company.info (lees: tariefsverhoging van 21%).

Het codificeren van een voorbehoud databankenrecht past naadloos binnen deze koers.

Onwenselijk dat KVK steeds dichter op de markt opereert en databankenrecht wordt gecodificeerd

Vanzelfsprekend baart het Company.info – en andere bedrijven – ernstige zorgen dat de KVK haar publieke opdracht vermengt met zakelijke ambities. Vanuit verschillende, ook door u als politiek uitgesproken, invalshoeken is dit steeds dichter op de markt opereren door de KVK en het codificeren van een vermeend databankenrecht ronduit onwenselijk:

1. Europese herziening Richtlijn hergebruik overheidsinformatie (PSI Directive) + open data

Op grond van de Europese richtlijn hergebruik overheidsinformatie (2013/37/EU) moeten lidstaten de markt voor grensoverschrijdende informatiediensten en producten stimuleren, met overheidsinformatie als bouwsteen. Het idee achter deze wet is dat verder gebruik van (openbare) overheidsinformatie zo vrij mogelijk moet zijn, om zo een impuls te geven aan de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten door de private sector: de digital single market.

¹ Nota naar aanleiding van het nader verslag Wijziging Handelsregisterwet, Kamerstuk 34 687, nr.10, p.11

In de recent aangenomen Europese herziening van de richtlijn wordt verduidelijkt dat een openbaar lichaam een databankenrecht niet kan invoeren als reden om hergebruik van een databank te verbieden of te beperken. Bovendien wordt een lijst van High Value Datasets met grote economische waarde - zoals handelsregisters - vastgesteld, die zo open en toegankelijk mogelijk beschikbaar moeten worden. Met het databankenrecht in de Wijziging van de Handelsregisterwet wordt het hinderen van grootafnemers in het hergebruiken van handelsregisterinformatie juist wel beoogd.

Los van deze Europese ontwikkelingen, streeft de huidige coalitie ook een open en transparante overheid na. In het regeerakkoord heeft zij daarom de ambitie opgenomen om meer algemene, openbare informatie goed vindbaar en toegankelijk te maken in de vorm van open data.

2. Wet Markt en Overheid

De Wet Markt en Overheid schrijft voor dat overheden de gegevens waarover ze beschikken niet opnieuw mogen gebruiken voor andere (economische) activiteiten. Dit mag alleen als andere organisaties of bedrijven ook (onder dezelfde voorwaarden) over de gegevens kunnen beschikken, zodat ondernemingen op gelijke voet kunnen concurreren met de overheid. Om oneigenlijke en ongewenste concurrentie tussen overheden en private partijen te voorkomen, wordt deze wet bovendien nog verder aangescherpt. De eerder geschetste KVK-ontwikkelingen, met het voorbehoud databankenrecht als summum, zijn ons inziens niet te verenigen met de strekking van deze wet.

3. Wetsvoorstel ingehaald door de tijd

De evaluatie waaruit het wetsvoorstel op het handelsregister is voortgevloeid, behelst de periode 2008-2011 en is sindsdien door verschillende onderzoeken (Algemene Rekenkamer², contraexpertise TU Delft³) ter discussie gesteld. Het is daarbij frappant om te constateren dat de motivatie voor het databankenrecht initieel – toen de financiële positie van de KVK nog grote uitdagingen kende – werd gezocht in “het borgen dat handelsregistergegevens een inkomstenbron kunnen blijven voor de Kamer”⁴. Deze motivatie werd vervolgens in een later stadium, toen het eigen vermogen van de KVK weer ruim positief was, veranderd in het tegengaan van het door afnemers in bulk of herhaald en systematisch doorleveren van niet verrijkte gegevens uit het handelsregister⁵. Recentelijk wordt het databankenrecht ten slotte in verband gebracht met privacy⁶. Daarvoor is het databankenrecht echter geen instrument, en het helpt ook niet. Aparte wetgeving is op dit punt aangekondigd, Company.info juicht dit van harte toe.

Conclusie

De KVK vervult in Nederland een belangrijke publieke taak door te zorgen voor een goed functionerend handelsregister. Pogingen om het legitieme hergebruik van deze informatie te bemoeilijken, zijn niet te verenigen met deze publieke taak. De KVK heeft immers een alleenrecht op haar publieke taak, maar uitdrukkelijk niet op het gebruik en de doorontwikkeling ervan. Het is voor de Nederlandse kenniseconomie belangrijk dat er een pluriform aanbod is van diensten die handelsregisterinformatie als grondstof gebruiken en dat daar geen monopolie bij de KVK is. Een voorbehoud databankenrecht, bedoeld om informatie die samenhangt met de publieke taak en database af te schermen, past daarom niet.

Company.info heeft met haar diensten een belangrijke bijdrage geleverd aan bijvoorbeeld het opstellen van de Panama Papers en Paradise Papers. Het nut en de impact van onze dienstverlening mag niet worden afgesneden door databankenrecht op het handelsregister.

Met vriendelijke groet,

Matthijs Tetteroo, *Algemeen Directeur Company.info*

² Algemene Rekenkamer (2014) – Basisregistraties vanuit het perspectief van de burger, fraudebestrijding en governance, p.48

³ TU Delft (2016) – Ontsluiten handelsregister met open data nader belicht

⁴ Geconsulteerde concept regeling Wijziging van de Handelsregisterwet 2007 (2015), p. 26

⁵ Wijziging van de Handelsregisterwet 2007, Kamerstuk 34 687, nr. 3, p. 14

⁶ Nota naar aanleiding van het nader verslag Wijziging Handelsregisterwet, Kamerstuk 34 687, nr.10

BIJLAGE: Bedrijfsprofiel

Company.info is een data- en technologiebedrijf dat zich richt op het samenbrengen, verrijken, structureren en toegankelijk maken van data en intelligentie over bedrijven. Met haar innovatieve, technologie- en datagedreven diensten is Company.info een toonvoorbeeld van een mooi bedrijf dat is voortgebracht vanuit de Nederlandse kenniseconomie. Het bedrijf is in 1998 opgericht, gevestigd in Amsterdam en heeft inmiddels +/- 80 medewerkers. Sinds 2012 is Company.info onderdeel van de FD Mediagroep, waartoe ook het Financieele Dagblad en BNR Nieuwsradio behoren. Wij maken een cruciaal onderdeel uit van de strategie van de FD Mediagroep om zakelijke professionals en beslissers, behalve van kwaliteitsnieuws, te voorzien van onafhankelijke, feitelijke en complete (digitale) informatie over ruim 2,8 miljoen bedrijven.

Dit doen wij door de juiste officiële bedrijfsgegevens – zoals actuele kerncijfers, managementinformatie, jaarverslagen en uittreksels - samen te brengen en te structureren en deze vervolgens te verrijken met inzichten op het gebied van bedrijfsnieuws, aandeelhoudersverhoudingen, kredietwaardigheid, insolventies/faillissementen, sancties en andere Wwft-inzichten en website-informatie van ondernemingen. Al deze inzichten worden door Company.info toegankelijk gemaakt via een gebruiksvriendelijk online platform, via API's of via maatwerk data-extracties.

Meer dan 100.000 professionals – van financiële instellingen tot advocaten, van overheden (ministeries, gemeenten) tot journalisten – maken gebruik van de diepgaande bedrijfsinformatie van Company.info om zeker, succesvol en efficiënt zaken te doen met hun klanten, prospects en relaties. Onze dienstverlening bouwt dus voort op het Handelsregister en draagt zodoende bij aan het bereiken van de primaire, publieke doelstelling van het Handelsregister: het waarborgen van de rechtszekerheid in het economisch verkeer.